

[Hendriksen.]

af nogle Uger, er endeligt vedtaget, og naar en ny Rigsdag, altsaa et nyt Folketing og et nyt Landsting, fremgaaet af de Valg, vi skal have, formentlig i April Maaned, atter har vedtaget Forslaget, er jeg overbevist om, at det vil blive endeligt godkendt ved den forestaaende Folkeafstemning. Naar dette er sket, naar Forslaget er vedtaget og ophøjet til Danmarks Riges Grundlov, vil — det er min faste og inderste Overbevisning — Konservatismen frigjort og med fuld Styrke kunne kaste sig over de store Opgaver, som naturligt er Konservatismens, og hvis Løsning Tiden kræver af Konservatismen. Jeg ved særdeles vel, at man fra anden Side vil paastaa, at Konservatismen ved at slutte et Forfatningsforlig med Regeringspartierne har bundet sig til disse Partier og er blevet hemmet i sin Bevægelsesfrihed paa andre Områder. En saadan Paastand er helt hen i Vejret. Mener Venstre, at det blev hemmet i sin Bevægelsesfrihed ved Kanslergadeforliget? Nej, vi har vor fulde Frihed, og vi vil nu som før modsætte os de Forslag, der ikke er i Overensstemmelse med vore Ønsker, vi vil nu som før bekæmpe Socialdemokratiet og Radikalismen, og den Enighed, der paa Forfatningsomraadet hersker mellem os og disse Partier, kan intet ændre heri.

Det Rigsdagsvalg, der nu staar for Døren, drejer sig da heller ikke alene om Forfatningssagen ... (Afbrydelse: Jo!) ... men i mindst lige saa høj Grad om de mange andre vigtige Spørgsmaal, som trænger sig paa, og som vi ønsker løst i Overensstemmelse med Konservatismens Ideer og Synspunkter og ikke i Overensstemmelse med Regeringspartierne, men det ønsker maaske de Herrer, der før sagde jo. Alle Forsøg paa at forvirre Vælgernes Begreber i saa Henseende vil forhaabentlig give Bagslag. Jeg vil advare Et-kammersystemets Forkæmpere og Forslagsstillere mod at tro, at de vil faa Tilløb fra konservativ Side. Det vil være helt ved Siden af, helt omsonst at haabe paa noget saadant.

Jeg beklager dybt, at det ikke har været muligt at skabe Enighed om Danmarks Riges nye Grundlov, og mit Haab om, at det skal lykkes at naa til Enighed her i dette høje Ting, er desværre meget ringe og maa være meget ringe efter de Udtalelser, der er fremsat fra de Sider, fra hvilke man ikke hidtil har kunnet give Sagen sin Tilslutning. Men man har jo Lov at haabe til det sidste, og skulde der være en Mulighed, selv om den er nok saa

ringe, om at naa til Enighed, bør den prøves. Jeg vilde betragte det som en stor Lykke for Land og Folk, hvis en enig Rigsdag kunde samles om det nye Grundlovsforslag. Det vilde være et uvurderligt Gode for hele Nationen, det vilde give Nationen en Styrke og Tro paa sig selv, der vilde være af uhyre Betydning i den alvorlige og tunge Tid, i hvilken vi lever. Men de Udtalelser, Venstres ærede Ordfører fremsatte, giver jo ikke megen Grund til at nære den Tro ret meget længere. Det ærede Medlem sagde, at hans Parti var villigt til at gaa ind i en saglig Behandling i et Udvalg, og tilføjede, at et vigtigt Spørgsmaal var Valgmaaden. Navnlig det første lød meget fortrøstningsfuldt, men senere sagde det ærede Medlem, at man vilde være villig til at overveje i et Udvalg, om man kunde finde Grundlag for Forhandlinger, men Venstre vilde ikke medvirke til Gennemførelse af dette Makværk af en Forfatning. Jeg vil gerne sige til det ærede Medlem, at hvis han ønsker en saglig Forhandling i Landstingsudvalget — og det ønsker jeg —, saa maa det være paa Grundlag af det Forslag, der ligger paa det høje Tings Bord, det Forslag, der er vedtaget i det andet høje Ting. Det ærede Medlem kan ikke regne med mit Partis Støtte til et Forslag om Valg i Enmandskredse, saaledes at Forholdstalsvalgmaaden helt eller delvis skulde opgives. Dette vil vi ikke paa nogen Maade medvirke til. Det ærede Medlem og hans Parti maa skynde sig, hvis de ønsker, at Forhandlingerne nu i sidste Øjeblik skal føre til et ogsaa for Venstre positivt Resultat. Men paa et andet Grundlag end det Forslag, der er vedtaget i det andet høje Ting, kan Forhandlingerne efter mit Skøn ikke finde Sted, og det er ganske udelukket og omsonst at ville prøve at føre Forhandlinger med os paa Grundlag af en Ordning som den, det ærede Medlem skitserede.

Jeg skal blot til Slut sige til det ærede Medlem, at naar han hævder, at man ikke har villet høre paa Venstre, saa har det ærede Medlem jo Ret, for Venstre sagde ingenting, og man kan nu engang ikke høre paa dem, der ikke siger noget — det har jeg i hvert Fald ikke oplevet tidligere. I Forfatningskommissionen havde Partiet Venstre intet at sige. Venstre var Negativitetens Forkæmpere, det var Nejsigemænd helt igennem, intet andet, og som Følge deraf har der ikke været nogen Mulighed for at høre paa, hvad Venstre sagde. Der blev ikke sagt noget som helst.